

Ο ΚΑΘΕΡΕΠΤΗΣ

ΤΡΙΜΗΝΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΑΜΠΕΛΟΧΩΡΙΤΩΝ

ΙΟΥΛΗΣ – ΣΕΠΤΕΜΒΡΗΣ 1981

**ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β΄
ΑΡΙΘΜΟΣ 9**

«ΚΑΘΡΕΠΤΗΣ»

**ΤΡΙΜΗΝΗ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ
ΟΡΓΑΝΟ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ
ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΑΜΠΕΛΟΧΩΡΙΤΩΝ**

Συντάσσεται από Έπιτροπή

Υπεύθυνος:

**Τό Διοικητικό Συμβούλιο του
Συλλόγου.**

Γραφεία περιοδικού:

Γεωργίου Β' 13 Ίωάννινα

Τηλεφ. (0651) 28020

Διεύθυνση για τήν εξυπηρέτηση του
περιοδικού «Καθρέπτης» - Άλληλο-
γραφία

Γιαννούλα Κ. Νότη

Σπ. Μπαλτατζή 25

Τηλ. (0651) - 24.183

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

Έσωτερικού Δρχ. : 300

Έξωτερικού Δολ. : 20

ΕΓΓΡΑΦΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ —

— ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ:

α) **ΙΩΑΝΝΙΝΑ:**

δ Ταμίας του Συλλόγου

Δήμος Κ. Τζουβάρας

Πάροδος Εδριπίδου 11

Τηλ. (0651) 28.439

β) **ΑΘΗΝΑ:**

Κώστας Χρ. Γιωτάκης

Έλλησ 28 - Αιγάλεω

Τηλ. (01) 5985462

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βασίλης Δ. Παπαδημητρίου

Κώστας Δ. Άναστασίου

Γιαννούλα Κ. Νότη

Κώστας Ε. Σιώτος

Άντώνης Δ. Άντωνίου

ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟ ΞΕΚΙΝΗΜΑ

Ἡ συντακτικὴ ἐπιτροπὴ, Ξεκινώντας ἀπὸ τὴ σκέψη ὅτι τὸ περιοδικὸ μας δὲν πρέπει νὰ εἶναι μόνο μιὰ στείρα παρελθοντολογία καὶ καταγραφὴ τῶν παλιῶν παραδόσεων τοῦ χωριοῦ μας, ἀλλὰ καὶ ἓνα ζωντανὸ παρὸν, ἀποφάσισε ἀπὸ σήμερα ν' ἀφιερῶσει μιὰ - δυὸ σελίδες γύρω ἀπ' τὰ καυτὰ προβλήματα τοῦ καιροῦ μας.

Προβλήματα ποῦ ἐνδιαφέρουν ἄμεσα καὶ μᾶς καὶ τὰ παιδιά μας. Τέτοια προβλήματα εἶναι τῆς ὑγείας, τῆς παιδείας, τὸ οἰκολογικὸ κ.λ.π.

Οἱ στήλες τοῦ περιοδικοῦ εἶναι ἀνοιχτές γιὰ ὅποιον θελήσει νὰ ἀσχοληθεῖ μὲ ἓνα ἀπ' αὐτὰ τὰ προβλήματα.

Ὅσο μικρὸ κι ἂν εἶναι τὸ περιοδικὸ μας, ὅσο κι ἂν ἀπευθύνεται σ' ἓνα στενὸ κύκλο, καὶ χρέος καὶ δικαίωμα ἔχουμε νὰ καταπιανόμαστε μὲ τὰ καυτὰ προβλήματα τοῦ καιροῦ μας καὶ νὰ λέμε καὶ τὴ γνώμη μας.

Τὸ χωριὸ μας ἔχει πολλοὺς καὶ καλοὺς ἐπιστήμονες σ' ὅλους τοὺς κλάδους. Καὶ ὅλοι τους κάτι μποροῦν νὰ ποῦν. Ὅλοι τους μποροῦν νὰ βάλουν τὸ πετραδάκι τους. Μποροῦν! Ἄρκει νὰ τὸ θελήσουν!

Πιστεύουμε ἀκράδαντα ὅτι στὸ καινούργιο σάλπισμα ὅλοι θὰ ἀνταποκριθοῦν, γιὰτὶ ὅλοι μας ἀγαπᾶμε μὲ πάθος τὸ χωριὸ μας. Σ' ὅποιον ἀσχοληθεῖ μ' ἓνα ὁποιοδήποτε θέμα, θὰ πρέπει νὰ τὸ ἐκλαϊκεύσει, ὥστε νὰ εἶναι δυνατὸ νὰ γίνεῖ καταληπτὸ ἀπ' ὅλους.

Νομίζουμε ὅτι κάθε κείμενο ἔχει ἀξία ὅταν ἔχει σηφίνεια καὶ μπορεῖ μὲ ἐλάχιστη προσπάθεια νὰ γίνεῖ καταληπτὸ. Βέβαια ὑπάρχει καὶ ἡ ἄλλη σχολή. Καλὸ εἶναι τὸ ἀκαταλαβίστικο. Ἐμεῖς ἀνήκουμε στὴν πρώτη.

Ὅπως θὰ διαπιστώσει ὁ ἀναγνώστης τὸ καινούργιο Ξεκίνημα ἀρχίζει ἀπὸ σήμερα.

Φιλοδοξία μας εἶναι κάθε καινούργιο τεῦχος νὰ εἶναι καλύτερο. Αὐτὸ ὅμως θὰ γίνεῖ ἂν ὅλοι βοηθήσουν.

Δὲν γεννιέται Ζήτημα ὅτι στὸ περιοδικὸ μας ὑπάρχουν πολλὲς, ἀτέλειες, ἀπλοϊκὲς σκέψεις καὶ ἴσως πολλοὶ κουνοῦν μὲ δυσπιστία τὸ κεφάλι τους. Οἱ ἐπικριτὲς οἱ μεμψίμοιροι δὲν θὰ μᾶς ἀρνηθοῦν ἓνα πράγμα: τίς καλὲς προθέσεις μας.

Εἶναι βαθιὰ πίστη μας ὅτι τὸ μικρὸ αὐτὸ φυλλάδιο εἶναι καλύτερο μέσο ποῦ ἐνώνει τοὺς χωριανοὺς σ' ὅποιο μέρος τῆς γῆς κι ἂν βρίσκονται. Τοὺς φέρνει τοὺς παλμοὺς καὶ τὴν ἀνάσα τοῦ χωριοῦ μας. Γι' αὐτὸ ἀγαπεῖστε το! Βοηθεῖστε το καὶ γιὰ κάτι ἄλλο πιὸ μεγάλο. Εἶναι

μιά όμορφη, ρομαντική προσπάθεια τών ανήσυχων νέων του χωριού μας και χρέος τών παλαιότερων είναι νά βοηθήσουμε και νά συμπαρισταθούμε.

Η ΣΥΝΤΑΞΗ

Ἀρχίζουμε ἀπ' αὐτό τό τεύχος μέ τήν ἐργασία πού φιλότιμα ἔγραψε γιά τό περιοδικό μας και τοὺς χωριανούς μας ὁ γιατρός γυναικολόγος Νίκος Χρ. Ἀντωνίου.

Ο ΚΑΡΚΙΝΟΣ ΤΟΥ ΜΑΣΤΟΥ

Τό θέμα τοῦ καρκίνου τοῦ μαστοῦ εἶναι τεράστιο. Θά ἀναφέρω ἐδῶ λίγα και ὅσο γίνεται πιό ἀπλά γιά νά γίνει κατανοητό ἀπό ὅσο τό δυνατόν περισσότερους. Ὁ καρκίνος τοῦ μαστοῦ εἶναι ἕνας ἀπό τοὺς πρώτους ἀναγνωρισθέντες καρκίνους στόν ἄνθρωπο, τόν περιέγραψε δὲ και ὁ Ἱπποκράτης.

Ὁ καρκίνος τοῦ μαστοῦ ἦταν μέχρι πρὶν λίγα χρόνια, ὁ συχνότερος καρκίνος ἀλλὰ ἐκτοπίστηκε ἀπό τὸν καρκίνο τοῦ πνεύμονα.

Ὁ καρκίνος τοῦ μαστοῦ ἐξακολουθεῖ ὅμως στίς γυναῖκες νά κατέχει τήν πρώτη θέση σέ σειρά συχνότητας τών καρκίνων πού ἐμφανίζονται μετὰ τὰ 40 χρόνια τῆς ἡλικίας τους.

Στίς Η.Π.Α. 64.000 γυναῖκες προσβάλλονται κάθε χρόνο ἀπό καρκίνο τοῦ μαστοῦ και 25.000 τό χρόνο πεθαίνουν ἀπό αὐτή τήν αἰτία. Στή χώρα μας δὲν ὑπάρχουν ἀκριδῶς στατιστικές, πιστεῦται ὅμως ὅτι τό ποσοστό εἶναι αὐξημένο. Φαίνεται ὅτι ἡ γεωγραφική θέση παίζει κάποιο ρόλο στήν ἐμφάνιση τοῦ καρκίνου τοῦ μαστοῦ. Ἐτσι στήν Ἰαπωνία τό ποσοστό εἶναι πολὺ χαμηλὸ. Ἐπίσης οἱ νέγρες Ἀμερικανίδες ἔχουν χαμηλότερο ποσοστό ἀπὸ τίς λευκὲς Ἀμερικανίδες.

Οἱ περισσότερες ἐπιδημιολογικὲς μελέτες συμφωνοῦν ὅτι ὁ καρκίνος τοῦ μαστοῦ παρουσιάζεται συχνότερα σέ γυναῖκες ἀνύπαντρες, καλόγριες και σέ στειρὲς παντρεμένες.

Ἐξ ἄλλου παρατηρεῖται ὅτι γυναῖκες πού ἔχουν παντρευτεῖ σέ προχωρημένη ἡλικία, ἔχουν λιγώτερα παιδιὰ, θηλάζουν τὰ παιδιά τους γιά μικρὸ χρονικὸ διάστημα και ἐμφανίζουν ἐμμηνόπαυση ἀργότερα παρουσιάζουν μεγαλύτερη συχνότητα καρκίνου τοῦ μαστοῦ.

Ἐπίσης ὁ καρκίνος τοῦ μαστοῦ παρουσιάζεται συχνότερα σέ γυναῖκες τών πόλεων παρὰ σέ γυναῖκες τῆς υπαίθρου. Εἶναι γνωστὸ ὅμως ὅτι οἱ γυναῖκες τῆς

υπαίθρου παντρεύονται: νωρίτερα, αποκτούν περισσότερα παιδιά, τὰ θηλάζουν σὲ μεγαλύτερη ἀναλογία καὶ γιὰ μακρύτερο χρονικὸ διάστημα ἀπὸ τίς γυναῖκες τῶν πόλεων.

Ἄλλο ἓνα ἐνδιαφέρον ἐπιδημιολογικὸ συμπέρασμα εἶναι: ὅτι ὁ καρκίνος τοῦ μαστοῦ παρουσιάζεται συχνότερα σὲ γυναῖκες τῶν ἀνωτέρων κοινωνικο-οικονομικῶν τάξεων. Εἶναι γεγονός ὅμως ὅτι: οἱ γυναῖκες τῶν ἀνωτέρων κοινωνικῶν καὶ οικονομικῶν τάξεων αποκτοῦν λιγότερα παιδιά καὶ τὰ θηλάζουν λιγότερα.

Αὐτὲς οἱ ἐπιδημιολογικὲς παρατηρήσεις δείχνουν ὅτι κάποιος παράγοντας συνδεδεμένος μὲ τὸν ἄγαμο βίος καὶ τὴν ἀτεχνία ἔχει σχέση μὲ τὴν ἀνάπτυξη καρκίνου τοῦ μαστοῦ ἤδη-ἰθὺτα πού θεωρεῖται καὶ τὸ πιθανότερο κάποιος ἢ κάποιος παράγοντας συνδεδεμένος μὲ τὸν ἔγγαμο βίος καὶ τὴν τεκνοποίηση παίζουν προστατευτικὸ ρόλο κατὰ τῆς ἀνάπτυξης τοῦ καρκίνου τοῦ μαστοῦ.

Οἱ περισσότεροι ἐρευνητὲς υποστηρίζουν ὅτι ὁ θηλασμός εἶναι πού ὀρθῶς προστατευτικὰ καὶ μάλιστα: δὲν ἔχει σημασία ὁ θηλασμός αὐτὸς καθ' αὐτὸς ἀλλὰ ἡ διάρκεια τοῦ θηλασμοῦ.

Στὴν Ἰαπωνία μέχρι: πρὶν λίγα χρόνια δὲν ἦταν σπάνιο νὰ διαρκεῖ ὁ θηλασμός μέχρι: τὰ τρία χρόνια. Γ: αὐτὸ ἔχουν καὶ μικρὸ ποσοστὸ καρκίνου τοῦ μαστοῦ.

Δὲν μπορούμε ὅμως νὰ ποῦμε ὅτι συντελεῖ μόνον ὁ θηλασμός γιατί καὶ οἱ ἀνώπαντρες Ἰαπωνίδες ἔχουν μικρότερη συχνότητα καρκίνου τοῦ μαστοῦ. Σὰν συμπέρασμα ἀπὸ πρακτικῆς ἀποψης, τὸ μόνο πού μπορούμε νὰ κάνουμε εἶναι: νὰ συστήσουμε στίς μητέρες νὰ θηλάζουν τὰ παιδιά τους. Βέβαια ἴσως δὲν εἶναι ὀρθὸ νὰ προσπαθήσουμε νὰ ἐπηρεάσουμε τὸν πληθυσμὸ γιὰ πρώϊμο γάμο, πολυτεχνία καὶ παρατεταμένο θηλασμό.

Πρώϊμη διάγνωση

Ἐο μαστός εἶναι: ἓνα ὄργανο πολὺ προσιτὸ σὲ κλινικὴ ἐξέταση. Ἀμελεῖται ὅμως σὲ σημαντικὸ βαθμὸ ἢ ἐξετάσῃ του.

Στίς λεγόμενες «Περιοδικὲς ἐξετάσεις ὑγείας» συνήθως ὁ μαστός δὲν ἐξετάζεται:.

Ἀπὸ τὴν ἀνασκόπηση τῆς βιβλιογραφίας γιὰ τὸν καρκίνου τοῦ μαστοῦ βλέπουμε ὅτι: τὸ συχνότερο σύμπτωμα (σὲ ἀναλογία 80% τῶν περιπτώσεων) τὸ ὁποῖο ἀναγκάζει: τὴ γυναῖκα νὰ ζητήσει: ἰατρικὴ περίθαλψη εἶναι: ἢ τυχαία ἀνακάλυψη ἀπὸ τὴν ἀσθενὴ κάποιου ἀνώδυνου ὀγκίδιου ἄλλοτε ἄλλου μεγέθους. Ἐπειδὴ ἢ πετυχημένη χειρουργικὴ θεραπεία τοῦ καρκίνου σὲ πολὺ μεγάλο βαθμὸ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν πρώϊμη διάγνωση ὀφείλουμε μὲ κάθε τρόπο νὰ προσπαθήσουμε νὰ διαγνώσουμε τὴν παρουσία τοῦ ὀγκίδιου αὐτοῦ ὅσο τὸ δυνατό ταχύτερα πρὶν τοῦτο πάρε: μεγάλες διαστάσεις καὶ πρὶν ἢ νόσος ἐπεκταθεῖ τοπικὰ.

Πιστεύεται: ὅτι: μιὰ ἔγκαιρος διάγνωση καρκίνου τοῦ μαστοῦ, δηλαδή ἢ διάγνωση τοῦ ὀγκίδιου σὲ μικρότερο δυνατό μέγεθος μπορεῖ νὰ γίνε: πιὸ ἀποτελεσματικὰ μόνον μὲ μιὰ συντονισμένη προσπάθεια ἀπὸ μέρος τῆς πολιτείας, τῆς γυ-

ναίκας και του γιατρού. Αν όμως ένας από τους τρεις αποτύχει στο έργο του, ή συνέπεια θα είναι μια νέα απώλεια ανθρώπινης ζωής.

Τὰ καθήκοντα τῆς πολιτείας ἀνάγονται: στὰ πλαίσια καλὰ ὀργανωμένου ἀντικαρκινικοῦ ἀγώνα.

Ἡ συμβολή τῆς πολιτείας στήν ἐνημέρωση καὶ διαφώτιση τοῦ κοινοῦ στή σημασία τῆς πρώιμης διάγνωσης τοῦ καρκίνου καὶ ἰδίως στὸ θέμα τῆς προτροπῆς τῶν γυναικῶν γιὰ αὐτοεξέταση τοῦ μαστοῦ κρίνεται: ἐπιβεβλημένη καὶ ἀντικατάστατη.

Ἡ ἀποψη ὅτι ἡ τακτικὴ τῆς ἐνημέρωσης τοῦ κοινοῦ θὰ προκαλέσει: ὀγκοφοβία θεωρεῖται: ὑπερβολικὴ.

Ἡ συμβολή τῆς αὐτοεξέτασης τῶν μαστῶν στήν πρώιμη διάγνωση τοῦ καρκίνου δὲν μπορεῖ μὲ κανένα τρόπο νὰ ἀγνοηθεῖ διότι ἡ αὐτοεξέταση εἶναι: ἀντικατάστατο μέσο πρὸς τὸ σκοπὸ αὐτὸ.

Ἐπὶ 100 περιπτώσεων μὲ καρκίνο τοῦ μαστοῦ στὶς 98 ἡ νόσος πέφτει: στήν ἀντίληψη τῆς ἀσθενοῦς πρώτα καὶ ὕστερα ζητεῖται: ἡ ἱατρικὴ περίθαλψη.

Πιστεύεται: ὅτι καὶ ἂν ἀκόμα ὑποθέσουμε ὅτι ἡ αὐτοεξέταση τῶν μαστῶν εἶναι: δυνατὸν νὰ προκαλέσει: φαίνόμενα ψυχονεύρωσης σὲ περιορισμένο ἀριθμὸ γυναικῶν, ὁ ὑποτιθέμενος τοῦτος κίνδυνος μὲ κανένα τρόπο δὲν ἐπιτρέπει: στήν πολιτεία νὰ ἀφήσει: ἀπληροφόρητο καὶ ἔρμαιο τῆς μοίρας του τὸ μεγάλο κοινὸ ὅταν γνωρίζει: τὴν φοβερὴ συχνότητα καρκίνου τοῦ μαστοῦ τῶν γυναικῶν.

Καθῆκον δὲ τῆς γυναίκας εἶναι: μετὰ τὸ 25ο χρόνο τῆς ἡλικίας της τουλάχιστον μιὰ φορὰ τὸ χρόνο νὰ ὑποβάλεται: σὲ ἱατρικὴ εξέταση. Οἱ ἡλικιωμένες μάλιστα γυναῖκες τουλάχιστον κάθε ἐξάμηνο πρέπει νὰ ἐλέγχουν τοὺς μαστοὺς τους καὶ ἀκόμη συχνότερα αὐτὲς ποὺ πέρασαν κυστικὴ μαστοπάθεια ἢ ἔχουν στὸ κληρονομικὸ τους καρκίνο τοῦ μαστοῦ

Ἐκτὸς ἀπὸ τὸ γιατρὸ καὶ ἡ ἴδια ἡ γυναίκα μπορεῖ νὰ συμβάλει: στὴ ἀνίχνευση νόσου τοῦ μαστοῦ της.

Αὐτὸ μπορεῖ νὰ τὸ ἐπιτύχει: μὲ τὴν αὐτοεξέταση, δηλαδὴ μὲ τὴν εξέταση τοῦ μαστοῦ ἀπὸ τὴ ἴδια τὴ γυναίκα ποὺ θὰ μάθει: πὼς πρέπει νὰ τοὺς ἐξετάζει.

Οἱ περισσότερες μαστοπάθειες κάνουν τὴν ἐμφάνισή τους μὲ τὴν ἀνάπτυξη ὄγκου στὸ μέρος ποὺ πᾶσχει: ἢ μὲ ἔκκριση ἀπὸ τὴ θηλή ἢ μὲ σημεῖα εἰσορκῆς τοῦ δέρματος καὶ τῆς θηλῆς ἢ μὲ πόνο.

Τὶς περισσότερες φορές οἱ γυναῖκες μποροῦν νὰ θροῦν καὶ τὴν πιὸ μικρὴ διόγκωση τῶν μαστῶν της τὴν ὥρα τοῦ λουτροῦ ἢ ὅταν ντύνονται: ὅταν τὸ χέρι περάσει πάνω ἀπὸ τὸ μέρος ποὺ πᾶσχει.

Ἄλλὰ ἂν εἶναι: δυνατὸν μὲ τὴν τυχαία αὐτὴ ψηλάφηση νὰ ἀνακαλύψει ἡ γυναίκα διόγκωση ἢ ἄλλη ἀνωμαλία στὸ μαστὸ της πόσο λογικὸ θὰ εἶναι νὰ περιμένει: κάποιος συχνότερὴ τὴν ἀνακάλυψή του ἀπὸ γυναίκα ποὺ ἔμαθε τὸν τρόπο τῆς αὐτοεξέτασης.

Συνεχίζεται

Ποίηση

Με μεγάλη μας χαρά δημοσιεύουμε τὸ παρακάτω ποίημα, δημιούργημα τῆς 18 χρονῆς μαθήτριας Εὐαγγελίας θυγ. Δημητρίου Τζουβάρα. Τὸ ποίημα αὐτὸ πήρε τὸ Α΄ βραβεῖο στὸ διαγωνισμὸ ποιήματος μαθητῶν τοῦ Νομοῦ Ἰωαννίνων ἀπὸ τὴν Ἡπειρωτικὴ Στέγη Γραμμάτων καὶ Τεχνῶν στὶς 25 - 1 - 81 καὶ συνοδεύτηκε μὲ χρηματικὸ βραβεῖο 7000δρ.

Θερμὰ συγχαρητήρια στὴ νεαρὴ μας μαθήτρια στὴν ὁποία εὐχόμαστε, τέτοιες ἐπιδόσεις ποὺ τιμοῦν καὶ τὴν ἴδια καὶ τὸ χωριὸ μας, νὰ τὴν ἀκολουθοῦν σ' ὅλη τῆς τῆ Ζωῆ, καὶ σ' ὅλους τοὺς τομεῖς.

Νιότη,

Μιὰ πεταλούδα
θαμπωμένη ἀπ' τὸ ἄλικο φῶς μιᾶς παπαρούνας,
μιὰ σταγόνα βροχῆς
στὰ κάτασπρα δόντια μιᾶς μαργαρίτας,
καὶ ροδοπέταλα μαδημένα
στὴ ρίζα μιᾶς τριανταφυλλιάς,
ἓνα τραγοῦδι
στὸ στόμα τῆς νεότητος
κι ἓνα χαμόγελο τυλίγεται σὰν μετάξινη κλωστή ἡλίου
στὸ χθές, στὸ σήμερα, στὸ αὔριο - - -
"Ἐνα χαμόγελο!
Ἐσώψυχη προσδοκία τῆς καρδιάς,
ὅταν βλέπει τὸν γαλάζιο οὐρανὸ,
τὴν πεταλούδα νὰ φιλάει τὴ μαργαρίτα,
τὴ βροχὴ γὰ κλαίει στὴν παπαρούνα,
τὰ ροδοπέταλα κόκκινα ἀπ' τὰ χεῖλη τοῦ νέου
κι ἓνα τραγοῦδι - μιὰ μαγεία
στὴ ρίζα τῆς Τριανταφυλλιάς.
"Ἐνα χαμόγελο!
Κενὸ πλανιέται γύρω μας
μὰ εἴμαστε νέοι. . .
Τὸ χθές, τὸ σήμερα, τὸ αὔριο
ὅλα δικά μας!
Ἡ νιότη,
θὰ μᾶς σπεριώνει τοὺς πύργους στὴν ἄμμο

Θὰ μᾶς ράβει τὰ σκισμένα ἀπ' τὸ ξεροβόρι
πανιὰ τῆς ψυχῆς μας

Θὰ μᾶς τραγουδᾷ

δίνοντάς μας κρινάκια.

Θὰ μᾶς γεμίζει ἐλπίδα!

Τώρα ξέρω

Δὲν εἶναι μάταιο ὄνειρο, ἄπιαστη χίμαιρα

Ἡ νιότη. . .

Μέσα τῆς ὁ Παράδεισος

κι ὁ κῆπος τῆς Γεσθημανῆ

τριαντάφυλλα καὶ αἶμα

ἀστέρια καὶ κομμῆτες. . .

Μὰ ὑπάρχει ἡ νιότη,

ὑπάρχει τὸ χαμόγελο

ὑπάρχει ἡ ξενοιασιά

ὁ ἀγώνας, ἡ ἐλπίδα, ἡ ἀγάπη.

Μᾶς φτάνουν ---

Εἴμαστε νέοι!

Στις φετεινὲς Βουλευτικὲς ἐκλογὲς στὸ χωριό μας ἔλαβαν μέ-
ρος 413 ψηφοφόροι ἀπὸ τοὺς 543 ποὺ εἶναι γραμμένοι.

— Τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐκλογῶν αὐτῶν διαμορφώθηκαν ὡς ἑξῆς:

Γιὰ τὴν Ἑλληνικὴ Βουλὴ.

ΠΑ.ΣΟΚ. 162

Κ.Κ.Ε. 156

Ν.Δ. 79

Κ.Κ.Ε. ἐσωτερικοῦ 7

Χριστιανικὴ Δημοκρατία 1

Κόμμα Προοδευτικῶν 1

"Ακυρα 7

Γιὰ τὸ Εὐρωκοινοβούλιο:

Κ.Κ.Ε. 174

ΠΑ.ΣΟ.Κ. 148

Ν.Δ. 54

Κ.Κ.Ε. ἐσωτερικοῦ 19

Ε.Δ.Η.Κ. 2

Χριστιανικὴ Δημοκρατία 3

Κόμμα Προοδευτικῶν 6

ΚΟ.ΔΗ.ΣΟ. 2

"Ακυρα 5

Τὸ Σκλοῦπο καὶ οἱ Σκλουπιῶτες

Δ. Τόλης

Συνέχεια ἀπὸ τὸ πρηγοῦμενο.

Θυμᾶμαι καλὰ τὰ παλιὰ σπίτια τοῦ χωριοῦ, γιατί πρόφθασα κί γῶ μερικά, σάν νά τὰ ἔχω τώρα μπροστά μου.

Ίσιόμπαστα, πετρόχτιστα, ἄτεχνα, ξερολιθιά ἢ μὲ λασπόχωμα, μ' ἓνα μεγάλο δωμάτιο γιά τήν οἰκογένεια καί τὰ τρόφιμα στ' ἀμπάρια.

Τὸ πάτωμα ἦταν χωματένιο, χωρίς νταβάνι, μόνο μὲ χοντροκομμένες γρεντές. Παράθυρα μικρὰ ἓνα ἢ δυὸ, μὲ χοντρό-φτιασμένα κιγκλιδῶματα ξύλινα, ἢ κανένα γιατί μερικοὶ ἐφκίαναν φεγγίτη μ' ἓνα κομμάτι τζάμι στή στέγη. Πόρτα εἶχαν μόνο μία, ἢ ὁποία ἐκλεινε μὲ τὸ μάνταλο ἀπὸ μέσα. Ὅταν ἐμπαιναν καί ὅταν ἐβγαίνουν, ἂν δέν ἐσκυβαν χτυποῦσαν κατακούτελα.

Σὲ μιὰ γωνιά εἶχαν τὴ φωτιά χωρίς καπνοδόχο, μόνο μ' ἓνα ἄνοιγμα στή στέγη γιά νά βγαίνει ὁ καπνός. Γιά διακόσμηση οὔτε σκέψη. Ἄπλᾳ πράγματα. Χειρολάμπα χωρίς λαμπόγυαλο, ἢ καντηλέρι - ἐνῶ μερικοὶ φωτιζόταν μὲ τὴ φωτιά διατηρώντας τὴν ἄσβεστη, μία λίρα (δοχεῖο τενεκεδένιο) γιά νά πίνουν νερό, σαγάνια (χάλκινα) γιά πιάτα, νταβάς καί μιὰ τέντζερη (κατσαρόλα), κουτάλια ξύλινα, νεροβάρελα, τὸ σίγουρο ξύλινο κλειδοπίνακο πού διατηροῦσαν μέσα στήν πρέντζα (μυζήθρα), γιά καθημερινή χρήση, στρογγυλὴ χαμηλὴ τάβλα μὲ ξύλινα σκαμνάκια γύρω - γύρω γιά φαγητὸ καί τ' ἄλλα ἀπαραίτητα γιά τὴν οἰκογένεια ἐκτός ἀπὸ κρεβάτια, τραπέζι, καρέκλες - παραπλεύρως ἀπὸ τὸ σπίτι εἶχαν τὰ καλύβια γιά τὰ οἰκόσιτα ζῶα.

Ὅμως παρ' ὅλες τίς ἐλλείψεις, τὰ μικρὰ αὐτὰ σπιτάκια ἦταν περιποιημένα καί καθαρὰ. Οἱ πατεράδες πού ταξίδευαν, τὸν χειμῶνα πού ζοῦσαν στὸ χωριό, διηγοῦνταν ὅτι ἔβλεπαν στὰ ξένα πού δούλευαν καί συμβούλευαν τίς γυναῖκες καί τὰ κορίτσια τους ὄχι μόνο πῶς νά φέρονται σὲ κάθε ἄνθρωπο, ἀλλὰ καί πῶς νά διατηροῦν τὴν καθαριότητα στὸν ἑαυτὸ τους καί στὰ σπίτια τους.

Ἔτσι ἄρχισαν νά φαίνονται τὰ πρῶτα στοιχεῖα τοῦ πολιτισμοῦ.

Ἀργότερα, μετὰ ἀπὸ χρόνια, οἱ διάφορες ἐπιδράσεις, κλιματολογικές, οἱ ἀνάγκες πού κάθε μέρα μεγάλωναν, οἱ κοινωνικές καί θρησκευτικές ἐκδηλώσεις, συναναστροφές οἱ ἀπαιτήσεις γιά μιὰ καλύτερη ζωὴ, ἄρχισαν νά ἀγγίζουν καί τὴν ἀπόμερη, ἀλλ' ὁμορφὴ αὐτὴ γωνιά καί παρακαλοῦσαν τοὺς κατοίκους γιά κάτι καλύτερο.

Ἔτσι οἱ παραπάνω λόγῳ ἀνάγκασαν τοὺς χωριανούς μας νά κτί-

σουν σιγά - σιγά καινούργια σπίτια με κάποιο σχέδιο, ή να βελτιώσουν τα παλιά με διάφορες διαρρυθμίσεις, για περισσότερους χώρους διαμονής και άλλους βοηθητικούς, (άποθήκες, σταύλους, αποχωρητήρια κ.λ.π.) ὡσπου με τὴν ἀπελευθέρωση ἀπὸ τοὺς Τούρκους τὸ 1881, ἄρχισε ἡ ραγδαία ἐξέλιξη.

Σήμερα ἔχουμε ὁμορφα σπίτια λιθόκτιστα, χτισμένα ἀπὸ τοὺς ἴδιους κατοίκους διόροφα καὶ μονόροφα, πελεκητά με βασικὲς πελεκητὲς γραμμὲς τοῦ τόπου, γεμάτες ἀπλοϊκὴ ἄρμονία, με ἄριστη ἐξωτερικὴ καὶ ἐσωτερικὴ ἐμφάνιση, ἐφοδιασμένα με ἠλεκτρικὸ φῶς, πηγαῖο νερὸ καὶ γενικὰ με τ' ἀπαραίτητα ἐφόδια γιὰ μιὰ καλὴ ζωὴ.

Προπολεμικὰ ὅταν ὁ Πληθυσμὸς ξεπερνοῦσε τοὺς 700 κατοίκους, τὸ Σκλοῦπο (τώρα Ἀμπελοχώρι) ἦταν ζωντανὸ χωριὸ.

Τώρα ποὺ ἀπόκτησε ὅλα τὰ καλὰ, αὐτοκινητόδρομο, φῶς καὶ νερὸ, ὠραία κεντρικὴ ἐκκλησία καλοπελεκημένη, με μεγάλο ὠρολόγι στὸ καμπαριὸ (δῶρο τοῦ μακαρίτη ἐργολάβου Δημητρίου Ἀπ. Τόλη), ὁμορφο σχολεῖο, πλατεῖα μεγάλη πλακοστρωμένη, Κοινοτικὸ γραφεῖο δύο μαγαζιά καὶ ψησταριά ἀκόμα, αἶθουσα ἀναψυχῆς, ἐφοδιασμένη με καρέκλες καὶ μιὰ μεγάλη τηλεόραση γιὰ τὸ κοινὸ, δὲν ἔχει πολλοὺς κατοίκους, ἐκτὸς ἀπὸ τίς γιορτὲς καὶ τὰ καλοκαίρια ποὺ πηγαίνουν ἀπὸ τίς πόλεις.

Τώρα στὸ χωριὸ μένουν μόνιμα 84 ἄτομα, ἐνῶ σήμερα τὰ ἄτομα ποὺ μποροῦν νὰ θεωρηθοῦν Ἀμπελοχωρίτες (Σκλουπιῶτες) ἀνέρχονται σὲ 1086 καὶ διαμένουν σὲ διάφορα μέρη ὅπως παρακάτω:

Ἀμπελοχώρι	84	Φιλιπιάδα	8
Ἰωάννινα	600	Βόνιτσα	4
Ἀθήνα	226	Κιάτο	3
Πάτρα	3	Πράμαντα	4
Λάρισα	2	Φορτώσι	8
Λαύριο	4	Καρυές	4
Κατερίνη	4	Ἀμερικὴ	36
Ἄρτα	8	Γερμανία	32
Κομοτινὴ	4	Κύπρος	4
Πρέβεζα	5	Ἀγγλία	2
Καρδίτσα	2	Γαλλία	1
Λευκάδα	1	Ἰσπανία	1
Κρήτη	1	Ρουμανία	1
Ἦγουμενίτσα	8	Ναυτικοὶ	4
Ἀγρίνιο	4	Λοιπὰ μέρη (στρα/τες κ.λ.π.)	15
Κῶ	3		

Οι Ἀμπελοχωρίτες ἄνθρωποι ἔξυπνοι κι ἐργατικοί εἶναι φιλοπρόοδοι.

Κατὰ καιροὺς πολλοὶ διακρίθηκαν στὰ γράμματα καὶ τὶς τέχνες. Ἴδιαίτερα σήμερα τὸ χωριὸ ἔχει νὰ ἐπιδείξει πάρα πολλοὺς καλοὺς ἐπιστήμονες καὶ ἱκανοὺς τεχνίτες (πρὸ πάντος μαστόρους (χτίστες). Τὰ παλιὰ χρόνια, οἱ περισσότεροὶ ἄνδρες, γεροὶ καὶ σκληραγωγημένοι, ἦταν μαστόροι, εἰδικοί στὸ κτίσιμο μὲ πέτρα, ἐκκλησιῶν, καμπαναριῶν, γεφυριῶν, καὶ παντὸς τύπου σπιτιῶν. Δὲν μπορούσε ὅποιος κι ὅποιος νὰ κτίσει ἐκκλησία μὲ θόλους, οὔτε γεφύρια μὲ καμάρες. Ἐκεῖνος ποὺ θὰ ἀναλάβαινε ἦταν ἔμπειρος καὶ σίγουρος. Ἦταν ἀρχιμάστορας. Τέτοιοι ἦταν παλιὰ ὁ Σωτήρης Νότης, ὁ Γιάννης Νότης, ὁ Γρηγόρης Πάνος, ὁ Χρήστος Ἀναστασίου, ὁ Ἀντώνης Ἀντωνίου καὶ ἄλλοι πολλοὶ.

Αὐτοὶ πελεκοῦσαν τὴν πέτρα μὲ τὸ καλέμι, σὰν μὲ μηχανή.

Ἄλλοι ἦταν ἰδικοί στὶς ξερολιθιές. Ἔκτιζαν σπίτια χωρὶς λάσπη καὶ ἀσβέστη. Σῶζονται μερικά καὶ σήμερα ἀκόμα καὶ ὅσοι τὰ βλέπουν θαυμάζουν τὴν τέχνη τους. Ἄλλοι πάλι εἶχαν εἰδικότητα στὶς στέγες τῶν σπιτιῶν. Σκέπαζαν μὲ μαῦρες πλάκες, σὲ κανονικὲς σειρὲς, καὶ ὅταν τέλειωναν τὸ τσεβίκωμα ἔμοιαζαν σὰν νὰ ἦταν ραμμένες ἢ μία μὲ τὴν ἄλλη.

Ὅλοι αὐτοὶ ὅτι μεροκάματο καὶ ἂν ἔπαιρναν, μικρὸ ἢ μεγάλο, δούλευαν τὸ ἴδιο. Τὴν ψευτιά δὲν τὴν ἤξεραν. Θυμοῦμαι τὸν μακαρίτη Χρῆστο Σιωτο, ὅταν τὸ 1940 ἔκτιζε τὸ καμπαναριὸ τῆς ἐκκλησιᾶς μας δούλευε τόσο προσεκτικὰ καὶ τίμια ποὺ ὅταν τέλειωνε τὸ μεροκάματό του ἔφθασε στὶς 30 δραχμὲς. Τότε (γιὰ τοὺς παλιούς γράφω, γιὰτὶ τώρα ἔχομε κι ἔχομε), δὲν εἶχαμε μόνο καλοὺς μαστόρους ἀλλὰ καὶ καλοὺς ἐργοδηγούς καὶ ἐργολάβους. Ἦταν οἱ αὐτοδίδακτοι τεχνικοί, βγαλμένοι ἀπὸ τὴ Σχολὴ τῆς πείρας.

Ποιὸς δὲν θυμᾶται τὸν Ἀποστόλη Πατσούρα καὶ τοὺς Μιχάλη Κόκκινο, Δῆμο Ἀλεξίου, Μῆτσο Νουτσόπουλο, Στέλιο Τόλη, Κώστα Νουτσόπουλο (Κωτούλα), καὶ τὸν Μῆτσο Πραμαντιώτη.

Ὁ Ἀποστόλης Πατσιούρας μπορούσε νὰ πασαλώσει γεφύρι μὲ τὸ μάτι, χωρὶς μηχανήματα. Ἦταν στὴ δουλειά τους ἱκανοὶ καὶ τετραπέρατοι. «Πετάλωναν ποὺ λένε τὸν ψύλλο στὸν ἀέρα».

Τὸ ταξίδι τῶν μαστόρων ἀρχίζει ἀπὸ τὰ μέσα τοῦ Φλεβάρη καὶ τέλειωνε τέλος τοῦ Νοέμβρη. Γύριζαν σχεδὸν ὅλη τὴν Ἑλλάδα ὅπου ὑπῆρχε ἐργασία.

Μετὰ τίς 15 - 20 τοῦ Γενάρη, ἀφοῦ σχημάτιζαν τίς παρέες, πῆγαινε ὁ ἀρχιμάστορας μόνος του νὰ βρεῖ δουλιές καὶ ὅταν μὲ τὸ καλὸ γύριζε, ἔφευγαν ὅλοι μαζί, ἀρχιμάστορας, μαστόροι καὶ μαστορόπαιδα μὲ τὰ φορτηγά τους (μουλάρια) φοτρωμένα μὲ ροῦχα καὶ τὰ ἐργα-

λεία τους. Μερικοί δούλευαν μόνοι τους μεριμέτια σὲ κοντινὰ χωριά. Μαστορόπαιδα, γιὰ τὸ φκιάσιμο καὶ κουβάλημα τῆς λάσπης μὲ τὸ πηλοφόρι (κοπάνα) δὲν εὕρισκαν εὐκόλα, γι' αὐτὸ ἔπαιρναν τὰ παιδιὰ τους μόλις τελείωναν ἢ χωρὶς νὰ τελειώσουν τὸ σχολεῖο.

«... τὸν πῆραν τὸν Κολιό
τὸν ἐπῆραν οἱ μαστόροι
παιδί ἀπὸ τὸ σχολεῖο
νὰ μάθει πηλοφόρι...»

λέει σ' ἓνα ποίημά του ὁ Γιώργος Κοτζιούλας.

Ἄλλος λόγος πού ἔπαιρναν τὰ παιδιὰ τους ἦταν τὸ οἰκονομικὸ.

Νὰ στείλουν τὰ παιδιὰ τους καρφάδες στὴν πόλη νὰ μάθουν ἄλλη τέχνη; Ἦταν δύσκολο γιὰτι χρειάζονταν πολλὰ ἔξοδα καὶ πολλὰ χρόνια καὶ ἂν μάθουν, ἐνῶ μὲ τὴν μαστορικὴ ἦταν σίγουροι καὶ θὰ ἔπαιρναν καὶ μεροκάματο, ἔστω καὶ λίγο νὰ βοηθήσουν τὴν οἰκογένεια.

Παρ' ὅλη τὴν ἐξηγνάδα τους πέρα ἀπὸ τὴν δουλειὰ δὲν νοιάζονταν γιὰ τίποτε ἄλλο καὶ πρὸ παντός γιὰ τίς σπουδές τῶν παιδιῶν τους.

Λίγοι ἦταν ἐκεῖνοι πού ἔστειλαν τὰ παιδιὰ τους νὰ σπουδάσουν ἢ σὲ ἄλλες τέχνες. Τότε, καὶ συγκεκριμένα τὸ 1929 οἱ μορφωμένοι τοῦ χωριοῦ μας ἦταν δύο παπάδες τῆς Ἱερατοκῆς Σχολῆς Ἰρτας, τρεῖς δάσκαλοι τοῦ Διδασκαλείου καὶ Ἀκαδημίας, δύο καθηγητὲς Φιλολόγοι καὶ ἓνας δικηγόρος.

Ἀπ' αὐτοὺς ζοῦν σήμερα δύο δάσκαλοι καὶ ὁ παπᾶς μας, Παπαχρήστος Δῆμος, (τῆς Ἱερατικῆς Σχολῆς Ἰρτας) μὲ τὸν ὅποιον, δάσκαλος συνεργάστηκα στὸ χωριὸ ἐπὶ 12 χρόνια, καὶ γιὰ τὸν ὅποιον θὰ ἤθελα νὰ γράψω πολλὰ καλὰ λόγια. Ἐπειδὴ ὅμως προσκρούω στὴν μετριοφροσύνη του, θὰ περιοριστῶ, νὰ πῶ μόνο τὴν λέξη «πρότυπο» τὴν ὁποία χρησιμοποίησε γι' αὐτὸν σὲ συνομιλία του, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Σεραφεῖμ, ὅταν ἦταν Δεσπότης στὰ Γιάννενα.

Τώρα στὴ μόρφωση πᾶμε μπροστὰ ἀπὸ ἄλλα χωριά καὶ σύμφωνα μὲ τὰ στοιχεῖα πού μὲ προθυμία μοῦ παραχώρησε ἡ Συντακτικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ «Καθρέπτη», σήμερα ἔχουμε.

Ἱερεῖς	2	Νηπιαγωγούς	6
Πολ. Μηχανικούς	11	Πολ. Ὑπομ/κούς	8
Καθηγητὲς	6	Ἐργοδηγούς	31
Ἰατροὺς	11	Ἡθοποιούς	1
Ἀξιωματικούς στρατοῦ	5	Συμβολαιογράφους	1
» Χωρ/κης (Συνταξ.)	1	Δημ. Ὑπαλλήλους	7
Δασκάλους	16	Τραπεζικούς »	3
» συνταξιούχους	4	Ὑπαλλήλους Ο.Σ.Ε.	1

Υπαλλήλους Ο.Τ.Ε.	2	Λογιστές	3
» Δ.Ε.Η.	1	Υπάλληλοι Δημ. Ίωαννιτών	3
» Π.Ι.Κ.Π.Α.	2	Κοινωνικοί λειτουργοί	2
Φοιτητές	25	Παραϊατρικοί κλάδοι	5
Ίδιωτ. υπαλλήλους	10	Έπισκεπτρ. νοσοκόμων	1

Συνέχεια εξακολουθοῦν οἱ νέοι τοῦ Ἀμπελοχωρίου, ὅσοι ἔχουν δυνατὸ μυαλὸ καὶ ὄρεξη γιὰ μελέτη, νὰ πηγαίνουν στὸ πανεπιστήμιο καὶ σ' ἄλλες σχολές. Οἱ ἄλλοι οἱ πολλοί, μαθαίνουν ἄλλες τέχνες, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν κτιστική.

Ἔτσι ἔχουμε σήμερα:

Χειριστές κινηματ. μηχαν/των	2	Ἀκροβάτες	1
» μηχανιμάτων	10	Ἐμπορ. ἀντιπροσώπους	1
Ὁδηγούς αὐτοκινήτων	10	Ἐμπορ. ἐπισκέπτες	1
Μηχανολόγους	1	Ἐμπόρους	1
Ἡλεκτρολόγους αὐτ/των	1	Ἐπιχειρηματίες	5
Ἡλεκτρονικούς	1	Ναυτικούς	4
Τεχνίτες ὀχημάτων	11	Κτηματίες	2
Ψυκτικούς	1	Ζωέμπορους	1
Υδραυλικούς	1	Θυρωρούς	1
Μωσαϊκούς	1	Μπακάληδες	3
Ὁδοντοτεχνίτες	4	Κτηνοτρόφοι	1

Μὲ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ χτίστη, ποῦ παλαιότερα ἦταν στὸ χωριὸ μας σὰν κληρονομικὸ ἀσχολοῦνται σήμερα μόνο 73 καὶ 15 μὲ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἐργάτη.

Ὅταν μετὰ ἀπὸ λίγα χρόνια συνταξιοδοτηθοῦν καὶ αὐτοὶ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ χτίστη μᾶλλον θὰ ἐκλείψει.

Ἴσως ἀργότερα μαστόροι (χτίστες) θὰ λέγονται καὶ θὰ εἶναι ὅσοι θὰ ξέρουν νὰ μελετοῦν καὶ νὰ ἐκτελοῦν ἓνα σχέδιο καὶ ὀρισμένα βασικά στοιχεία τῆς χτιστικῆς τέχνης.

Κατὰ τὰ ἄλλα υπάρχουν ὅλες οἱ ἄλλες εὐκολίες (μηχανήματα, σίδηρα, τοῦβλα, τσιμεντόλιθα κλπ.) καὶ πρὸ παντὸς τὰ τσιμέντα.

Σίγουρα ἡ μικρὴ αὐτὴ ἐργασία μου, ἔχει ἐλλείψεις καὶ ἀφήνει ἀμφιβολίες καὶ ἀπορίες.

Ἐγὼ ἔκαμα τὴν ἀρχὴ καὶ ἐλπίζω ἄλλοι ἀρμοδιότεροι θὰ θελήσουν νὰ τὴν συμπληρώσουν.

ΑΠΟ ΤΑ ΕΘΙΜΑ ΜΑΣ

«Τὸ Πιπέρι»

Τὸ «πιπέρι» εἶναι τὸ τραγούδι ποῦ δίνει μιὰ ἰδιαίτερη νότα στοῦ πανηγύρι τοῦ χωριοῦ μας. Χορεύεται τῆ δεύτερη μέρα τοῦ πανηγυριοῦ στήν πλατεία, μετὰ τίς κύκλες, ἰδίως ἀπό νέους γιατί χρειάζεται δύναμη καί ἀντοχή.

Οἱ χορευτὲς ἀρχίζουν τὸ χορὸ με ἀργὰ βήματα σύμφωνα με τὸ ρυθμὸ τοῦ τραγουδιοῦ. Στὴ συνέχεια τρίβουν στοῦ χῶμα τὸ μέρος τοῦ σώματος, ποῦ λέει τὸ τραγούδι, παριστάνοντας τὸ τρίψιμο τοῦ πιπεριοῦ. Μετὰ τραγουδώντας δυνατὰ τὸ «Σηκωθεῖτε παλικάρια με σπαθιά καί με χατζάρια» καί με μεγάλα πηδήματα περνοῦν ὅλοι ἀρχίζοντας ἀπ' τὸν πρῶτο κάτω ἀπ' τὰ ὑψωμένα χέρια τοῦ τελευταίου καί προτελευταίου χορευτῆ. Ὑστερα ἐπαναλαμβάνοντας τὰ ἴδια λόγια περνοῦν ἀρχίζοντας ἀπ' τὸν τελευταῖο κάτω ἀπ' τὰ ὑψωμένα χέρια τοῦ πρώτου καί δεύτερου χορευτῆ. Αὐτὸ γίνεται σὲ κάθε στροφή τοῦ τραγουδιοῦ.

Λέγεται ὅτι ὁ χορὸς αὐτὸς χορεύονταν ἀπὸ τὸν καιρὸ τῆς τουρκοκρατίας κατὰ τέτοιο τρόπο ποῦ νὰ τονώνει τὸ φρόνημα τῶν ραγιάδων ὥστε νὰ βρίσκονται πάντα σὲ διάθεση ξεσηκωμοῦ.

Ψηλὲ μωρὲ λιγνὲ μου κάδουρα.

Ψηλὲ λιγνέμου κάδουρα

πῶς τρίβουν τὸ πιπέρι:

Ψηλὲ λιγνὲ μου κάδουρα

Μέ τὸ γό, μωρ' με τὸ γό,

με τὸ γόνα τους τὸ τρίβουν

με τὸ γόνατους τὸ τρίβουν

καί τὸ διπλοκοσκινίζουν.

Σηκωθεῖτε παλικάρια

με σπαθιά καί με χατζάρια.

Ψηλὲ μωρὲ λιγνὲ μου κάδουρα.

Ψηλὲ λιγνὲ μου κάδουρα

πῶς τρίβουν τὸ πιπέρι:

εἰ διαβόλοι καλογέροι.

Μέ τὴ φτέ, με τὴ φτέ'

με τὴ φτέρνα τους τὸ τρίβουν

με τὴν φτέρνα τους τὸ τρίβουν

καί τὸ διπλοκοσκινίζουν.

Σηκωθεῖτε παλικάρια

με σπαθιά καί με χατζάρια

Ψηλὲ μωρὲ λιγνὲ μου κάδουρα.

Ψηλὲ λιγνὲ μου κάδουρα

πῶς τρίβουν τὸ πιπέρι:

οἱ διαβόλοι καλογέροι.

Μέ τὴν μπά, μωρ' με τὴν μπά, με τὴν

μπά λα τους τὸ τρίβουν.

με τὴν μπάλα τους τὸ τρίβουν

καί τὸ διπλοκοσκινίζουν.

Σηκωθείτε παλικάρια
 μέ σπαθιά και μέ χατζάρια
 Ψηλέ μωρέ λιγνέ μου κάθουρα.
 Ψηλέ λιγνέ μου κάθουρα
 πώς τρίβουν τὸ πιπέρι
 οἱ διαβόλοι καλογέροι.

Μέ τήν πλά, μωρ' μέ τήν πλά, μέ τήν
 πλάτη τους τὸ τρίβουν
 μέ τήν πλάτη τους τὸ τρίβουν
 και τὸ διπλοκοσκινίζουν.
 Σηκωθείτε παλικάρια
 μέ σπαθιά και μέ χατζάρια
 Ψηλέ μωρέ λιγνέ μου κάθουρα.
 Ψηλέ λιγνέ μου κάθουρα
 πώς τρίβουν τὸ πιπέρι
 οἱ διαβόλοι καλογέροι.

Μέ τήν μύ, μωρ' μέ τήν μύ, μέ τήν
 μύτη τους τὸ τρίβουν
 μέ τήν μύτη τους τὸ τρίβουν
 και τὸ διπλοκοσκινίζουν.
 Σηκωθείτε παλικάρια
 μέ σπαθιά και μέ χατζάρια
 Ψηλέ μωρέ λιγνέ μου κάθουρα.
 Ψηλέ λιγνέ μου κάθουρα
 πώς τρίβουν τὸ πιπέρι
 οἱ διαβόλοι καλογέροι.
 μέ τὸν κό, μωρ' μέ τὸν κό, μέ τὸν
 κόλο τους τὸ τρίβουν
 μέ τὸν κόλο τους τὸ τρίβουν
 και τὸ διπλοκοσκινίζουν.
 Σηκωθείτε παλικάρια
 μέ σπαθιά και μέ χατζάρια

ΑΠΟ ΤΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΜΑΣ

Τὴν πρώτη μέρα τοῦ πανηγυριοῦ, μετὰ τὴν ἐκκλησία, πραγματοποιήθηκε παράσταση ντενεκεδούπολης, ὕστερα ἀπὸ πρωτοβουλία τῶν νέων μελῶν τοῦ Συλλόγου μας.

Ἡ παράσταση εἶχε πραγματικὴ ἐπιτυχία και τὴν χάρηκαν μικροὶ και μεγάλοι πού εἶχαν γεμίσει τὴν αἴθουσα τοῦ Σχολείου.

Τὸ κείμενο ἦταν ἀπὸ τὴ σειρά «Ντενεκεδούπολη» τῆς Εὐγενίας Φακίνου. Ἡ παράσταση εἶχε και μουσικὸ μέρος σὲ μουσικὴ Γιάννη Μαρκόπουλου.

Οἱ πρωταγωνιστές, πού φυσικά ἦταν ντενεκεδάκια, ἦταν μέ ἐπιμέλεια βαμμένοι και ἔδιναν μιὰ πραγματικὰ ὁμορφὴ ὄψη στὴν ὅλη παράσταση.

Τέτοιες προσπάθειες εἶναι πραγματικὰ ἀξιέπαινες και παράδειγμα πρὸς μίμηση.

Τὴν παράσταση ἔπαιξαν 5 νέες τοῦ χωριοῦ μας, μέλη τοῦ Συλλόγου μας.

Προτείνουμε νὰ καθιερωθεῖ μιὰ παράσταση ντενεκεδούπολης ἢ κουκλοθέατρου κάθε πρώτη μέρα τοῦ πανηγυριοῦ, ἀφιερωμένη στὰ παιδιὰ τοῦ χωριοῦ μας.

Ἔτσι τὸ πανηγύρι θὰ εἶναι συνηφασμένο μ' αὐτὴ τὴ παράσταση και τὰ παιδιὰ θὰ τὸ περιμένουν μέ περισσότερὴ λαχτάρα.

Γ.Ν.

Σκλουπιώτικες ιστορίες

Παλιότερα στο χωριό μας ἐδῶ και ἑκατὸν τριάντα περίπου χρόνια, ἐπὶ Τουρκοκρατίας ἀκόμα, τότε πού ἡ φτώχεια καὶ ἡ μιζέρια ἦταν μεγάλη, πού δὲν ὑπῆρχαν οὔτε μαγαζιά οὔτε καφενεῖα γιὰ νὰ μαζεῦονται καὶ νὰ κουβεντιάζουν, οἱ προγόνι μας συγκεντρώνονταν συνήθως τὶς καλὲς μέρες κάτω ἀπ' τὸ προαύλιο τῆς ἐκκλησίας τοῦ Ἁΐ - Νικόλα. Καὶ ἀκριβῶς κάτω ἀπὸ δύο μεγάλα πουρνάρια πού ὑπῆρχαν τότε ἐκεῖ καὶ ἦταν καὶ ἡ καμπάνα κρεμασμένη, γιατί δὲν εἶχε γίνει ἀκόμα τὸ σημερινό καμπαναριό.

Ἐκεῖ στὸ προσήλιο καὶ πάνω ἀπὸ τὸ σπίτι τὸ Τσουρεῖικο φτωχοὶ καὶ νοικοκυραῖοι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης μαζεμένοι κουβέντιαζαν καὶ συζητοῦσαν τὶς ὑποθέσεις τοῦ καιροῦ τους.

Μιά μέρα εἶχαν μαζευτεῖ ὀρισμένοι, ὁ τότε Παπαγιώργης ὁ πρῶτος, γέρος καὶ στραβὸς ἀπὸ τὰ δύο του μάτια, προερχόμενος ἀπὸ τὸ Τσουρεῖικο σοῖ ἦταν πολὺ κοντὰ καὶ κάθε μέρα ἔπαιρνε μέρος σ' ὅλες τὶς συζητήσεις, ὁ Χρισταντώνης, ὁ Πραμαντιώτης ὁ Μῆτρο - Χρήστος, ὁ Δημητράκης Τσοῦρης, ὁ Χρήστος Κώστας ὁ τότε Βασίλης Μπαλωμένος καὶ ἄλλοι. Οἱ συζητήσεις ἦταν πολλές καὶ διάφορες. Σὲ μιὰ στιγμή καὶ πάνω σὲ κάποια συζήτηση, πετιέται ἕνας ἀπ' αὐτοὺς φτωχὸς ὅμως ὁ φουκαράς (ὄνομα καὶ μὴ χωριό) καὶ λέει:

— Ἀκοῦστε βρὲ παιδιά εἶχα κάτι καρύδια στὸ σακὶ καὶ τὰ βρῆκα φαγωμένα ὅλα ἀπ' τὰ ποντίκια.

Τότε ὁ Παπαγιώργης τοῦ φώναξε ἐπιτακτικὰ καὶ τοῦ εἶπε:

— Πάψε κουτὲ ἄνθρωπε τί σαχλαμάρες εἶναι αὐτὲς πού μᾶς λές; Εἶναι δυνατόν νὰ τρῶνε τὰ ποντίκια καρύδια;

Ὁ φτωχὸς ὁ κακομοίρης μπροστὰ στὴν σοβαρότητα καὶ τὸ ὕφος τοῦ Παπαγιώργη, μαζεύτηκε στὴν καπούλα του καὶ ψιθύρισε μονάχα. Μπορεῖ νὰ μὴν τὶς ἔφαγαν τὰ ποντίκια, ἀφοῦ τὸ λές ἐσύ παπά μου, γιατί εἶναι σκληρό τὸ τσόφλι τους.

Ἄργότερα ἔνασμίχθηκαν πάλι στὴν ἴδια θέση γιὰ κουβεντολοῖ οἱ ἴδιοι καὶ περισσότεροι. Κουβέντα στὴν κουβέντα λέει κάποια φορὰ ὁ Παπαγιώργης.

— Τὶ νὰ σᾶς πῶ βρὲ παιδιά πολλὰ ποντίκια ἔχουμε. Ζημιές πολλές μοῦ κάνουν. Εἶχα τὸ φιρφιρί μου (παγούρι ἀπὸ μολύβι καὶ καλάλι φτιασμένο) στὴν πολίτσα (παραθύρα κοντὰ στὸ τζάκι) καὶ μοῦ τὸ τρύπησαν τὰ ἄτιμα.

Ὁ Χρισταντώνης νοικοκύρης καὶ αὐτὸς, σιγοντάροντας τὴν κουβέντα τοῦ Παπαγιώργη εἶπε τότε:

—Καί βέβαια παπά μου τὸ τρυπᾶνε τὸ παγούρι αὐτὸ, δὲν τῶξερες;

Τότε ὁ καημένος ὁ φτωχὸς ποὺ κάθονταν παραπέρα καὶ παρακολουθοῦσε τὴ συζήτηση θυμήθηκε ποὺ τοὺς εἶχε πεῖ γιὰ τὰ καρύδια του προηγούμενα, ὅτι τὰ φάγαν τὰ ποντίκια καὶ τὸν ἀποστόμωσαν οἱ νοικοκυραῖοι. Δὲν κρατήθηκε ὀργισμένος σηκώθηκε ἀπάνω καὶ ἀπευθυνόμενος πρὸς αὐτοὺς τοὺς λέει:

—Δὲν ἀντέχω ἄλλο Παπαγιώργη, Χρισταντώνη καὶ λοιποί. Τὰ καρύδια τὰ δικά μου δὲν τὰ τρώγαν τὰ ποντίκια, ἐπειδὴ εἶμαι ἐγὼ φτωχὸς, ὁ τάδε Τὸ παγούρι τοῦ Παπαγιώργη ποὺ εἶναι σιδερένιο τὸ τρύπησαν τὰ ποντίκια; ἐπειδὴ εἶναι ὁ Παπαγιώργης καὶ πιάνεται ἢ κουβέντα του; Ντροπὴ σας.

Καὶ τότε οἱ ἄλλοι ξεκαρδίστηκαν στὰ γέλια.

Νὰ σκεφτοῦμε ἀγαπητοί μου πόσο ἀνυπολόγιστος ἦταν καὶ εἶναι ἀκόμα καὶ σήμερα ὁ φτωχὸς, ὁ ραγιάς, ἀπὸ τὴν Ἀστική κοινωνία. Τὸ σωστό εἶναι πάντα στραβό, ὅταν προέρχεται ἀπὸ φτωχό, καὶ τὸ στραβό καὶ τὸ ψέμα εἶναι πάντα σωστό ὅταν προέρχεται ἀπὸ τζάκι.

Νίκος Νουτσόπουλος

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΡΗΝΗ

Στις 26 Ἰούλη ἐγίνε στὸ χωριό μας ἐκδήλωση μὲ θέμα τὴν Εἰρήνη. Ἡ ἐκδήλωση αὐτὴ ἦταν μία ἀκόμα διαμαρτυρία κατὰ τῶν πυρηνικῶν ἐξοπλισμῶν καὶ τοῦ κινδύνου ἐνὸς παγκοσμίου ἀφανισμοῦ ὕστερα ἀπὸ ἓναν πυρηνικὸ πόλεμο.

Περιελάμβανε ὁμιλία γιὰ τὴ διεθνή κατάσταση καὶ τὴ σημασία τῆς Εἰρηνικῆς συνύπαρξης τῶν λαῶν, ποιήματα καὶ ψήφισμα τὸ ὁποῖον στάλθηκε στὴν ἐπιτροπὴ Εἰρήνης τῶν Γιαννίνων.

Η ΣΤΗΛΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΣ

Πάνω από εκατό μέλη του Συλλόγου συμμετείχαν στην εκδρομή, που έγινε στις 12 - 7 - 1981 στο Ύδροηλεκτρικό εργοστάσιο της ΔΕΗ στο Πουρνάρι Άρτας.

Η εκδρομή ήταν περισσότερο εκπαιδευτική παρά ψυχαγωγική.

Ο τεχνικός υπεύθυνος του έργου, μηχανικός Αντώνης Σακκάς, δέχτηκε πρόθυμα να μας εξηγήσει με κάθε λεπτομέρεια τον τρόπο κατασκευής της τεχνητής λίμνης και να απαντήσει στις διάφορες ερωτήσεις που του υπέβαλαν κυρίως οι μαθητές και οι φοιτητές. Ύστερα επισκεφθήκαμε τις μηχανές παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, τους μετασχηματιστές και άλλα μηχανήματα του εργοστασίου.

Συνεχίζοντας την εκδρομή, πήγαμε στην Κορωνησία για θαλάσσιο μπάνιο και επιστρέψαμε στις 7 το βράδυ στα Γιάννενα.

Την παραμονή του πανηγυριού και στην πλατεία του χωριού μας, έγινε η προβολή ταινιών δραστηριοτήτων του Συλλόγου. Όλο σχεδόν το χωριό παρακολούθησε, με ενδιαφέρον, την εκδήλωση αυτή και ενημερώθηκε πλήρως επί όλων των πολιτιστικών εκδηλώσεων της διετίας που πέρασε:

Συγκεκριμένα προβλήθηκαν οι εκδηλώσεις:

- 1) Το κόψιμο της βασιλόπιτας 1980 και 1981 στο κέντρο «Λιθαρίτσια»
- 2) Η θεατρική παράσταση του Όργανισμού Ήπειρωτικού Θεάτρου, που δόθηκε στην πλατεία του χωριού μας.
- 3) Το πανηγύρι 1980
- 4) Η εκδρομή των μελών στην Πάτρα.
- 5) Η εκδρομή στη Γιουγκοσλαβία - Ρουμανία - Βουλγαρία.

Μετά από πρόταση του Κώστα Σ. Τζουβάρα μέλος του Συλλόγου μας, πραγματοποιήθηκε στο χωριό μας τη δεύτερη μέρα του πανηγυριού, αγώνας ανώμαλου δρόμου προς Αη - Νικόλα.

14 αθλητές του χωριού μας έλαβαν μέρος στο αγώνισμα, που η αρχή και το τέρμα της διαδρομής ήταν η πλατεία του χωριού μας (απόσταση 2.400 μέτρα).

Ο Πρόεδρος του Συλλόγου μίλησε στους αθλητές, τους εύχαρίστησε για την συμμετοχή τους στο αγώνισμα και τους υποσχέθηκε ότι του χρόνου θα γίνει καλύτερη προετοιμασία και θα καθιερωθούν περισσότερα αγωνίσματα.

Στὴ συνέχεια μίλησε στοὺς ἀθλητὲς ὁ γιατρὸς Βασίλης Δ. Τόλης, τοὺς ἔδωσε τὶς τελευταῖες ἰατρικὲς συμβουλές, τοὺς εὐχήθηκε καλὴ ἐπιτυχία καὶ ἀκολούθησε τοὺς δρομεῖς μετὰ αὐτοκίνητο.

Οἱ ἀθλητὲς, ἀνάλογα μετὰ τὴν ἡλικία τους, χωρίστηκαν σὲ τρεῖς κατηγορίες.

Α' Κατηγορία (ἡλικία μέχρι 30 ἐτῶν)

1) Ἀποστόλης Κ. Νότης	1ος	νικητὴς
2) Νίκος Α. Νίκου	2ος	»
3) Χαρίλης Β. Δημόσ	3ος	»

Β' Κατηγορία (ἀπὸ 31 — 40 χρονῶν καὶ ἄνω)

1) Χριστόφορος Α. Κόκκινος	1ος	»
2) Χρῆστος Ε. Σιωτός	2ος	»
3) Κων)νος Ε. Σιωτός	3ος	»
4) Γιάννης Χρ. Παπαχρῆστος	4ος	»
5) Νίκος Α. Ἀναστασίου	5ος	ς

Γ' Κατηγορία (ἀπὸ 41 χρονῶν καὶ ἄνω)

1) Χρῆστος Δ. Κόκκινος	1ος	»
2) Χρῆστος Ι. Σιωτός	2ος	»
3) Γιάννης Χ. Μπαλωμένος	3ος	»
4) Νίκος Δ. Ἀναστασίου	4ος	»
5) Κώστας Α. Πραμαντιώτης	5ος	»
6) Γιάννης Γ. Ἀλεξίου	6ος	»

Ἡ γενικὴ κατάταξη τῶν ἀθλητῶν ἔχει ὡς ἑξῆς:

Ἀποστόλης Κ. Νότης	1ος	ἐτῶν	15
Χρῆστος Δ. Κόκκινος	2ος	»	53
Νίκος Α. Νίκου	3ος	»	16
Χαρίλης Β. Δημόσ	4ος	»	16
Χριστόφορος Α. Κόκκινος	5ος	»	38
Χρῆστος Ε. Σιωτός	6ος	»	31

Χρήστος Ι. Σιώτος	7ος	»	47
Γιάννης Χ. Μπαλωμένος	8ος	»	51
Κώστας Ε. Σιώτος	9ος	»	33
Νίκος Δ. 'Αναστασίου	10ος	»	43
Κώστας Α. Πραμαντιώτης	11ος	»	53
Γιάννης Χ. Παπαχρήστος	12ος	»	32
Γιάννης Γ. 'Αλεξίου	13ος	»	47
Νίκος Α. 'Αναστασίου	14ος	»	35

Στους πρώτους και δεύτερους αθλητές δόθηκαν μετάλλια.

'Αγανηστική φωτογραφία με τους νικητές τῶ ἀνωμάλου δρόμου. 'Απὸ πάνω ἀριστερά Χρήστος Κόγκινος, Χρήστος Ι. Σιώτος, 'Αποστόλης Κ. Νότης, Νίκος 'Αθ. Νίκου, Χριστόφορος Κόγκινος καὶ Χρήστος Ε. Σιώτος.

εδησεις
επικαιροτητες

Στήν Ἀθήνα καί στήν αἴθουσα «ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ» πραγματοποιήθηκε στίς 27 - 9 - 81 συγκέντρωση τῶν μελῶν τοῦ Συλλόγου μας πού διαμένουν στήν Ἀθήνα. Παραβρέθηκαν 30 μέλη πού συζήτησαν διάφορα θέματα πού ἀφοροῦν τὸ Σύλλογο καί τὸ χωριό μας καί ἀποφασίστηκε ἡ κατασκευή Παιδικῆς χαρᾶς στό χωριό.

Ἦδη μαζεύτηκαν 50.000 δρχ. καί μόλις συμπληρωθεῖ τὸ ἀπαιτούμενο ποσό, θά ἀρχίσει ἡ κατασκευὴ τοῦ ἔργου. Πιστεύουμε σύντομα.

Κ.Σ.

Τολμήσαμε καί θίξαμε ἓνα θέμα πού ἀφορᾷ ἓνα ἔθιμο τοῦ χωριοῦ μας. Πρόκειται γιὰ τὰ «ΜΑΤΑΚΙΑ» τὸ γενικό χορὸ τῆς τρίτης μέρας τῆς Λαμπρῆς. Τῆ μέρα αὐτὴ ἐπειδὴ εἶναι ἐργάσιμη δὲν ἐπιτρέπεται σὲ πολλοὺς νὰ παίρνουν μέρος σ' αὐτὸ τὸ ὁμορφο ἔθιμο τοῦ γενικοῦ χοροῦ. Συζητήσαμε λοιπὸν τὴν ἰδέα νὰ ἀλλάξουμε τὸ ἔθιμο καί τὰ «Ματάκια» νὰ λέγονται τῆ δευτέρῃ μέρα τῆς Λαμπρῆς.

Ὅλοι ὅσοι ρωτηθήκανε βρῆκαν σωστὴ τὴν ἰδέα, καί συμφώνησαν πὼς πρέπει ἀπὸ τὴν προσεχῆ κιόλας Λαμπρὴ νὰ καθιερωθεῖ ἡ ἀλλαγὴ αὐτῆ. Περιμένουμε τὴ γνώμη σας καί τυχὸν ἀντιρρήσεις σας.

Σχετικὰ θά ἐνημερωθεῖτε στὰ ἐπόμενα τεύχη τοῦ περιοδικοῦ.

Κ.Σ.

Πρόβλημα νεροῦ εἶχε φέτος τὸ καλοκαίρι τὸ χωριό μας πού ὀφείλονταν καί στὴ λίγη ποσότητα τοῦ νεροῦ πού ἔφτανε στὴ Δεξαμενὴ καί «κυρίως» στὴ προκλητικὰ μεγάλη κατανάλωση πολλῶν οικογενειῶν πού πότιζαν νύχτα - μέρα χωρὶς νὰ νοιάζονται γιὰ τοὺς ὑπολοίπους χωριανούς πού δὲν εἶχαν σταγόνα νεροῦ. Βέβαια ἡ Κοινότη-

τά έλαβε τὰ μέτρα της, κλείνοντας τις βάνες τή νύχτα και έτσι μάζευε η Δεξαμενή. Τό πρόβλημα όμως υπάρχει, κάθε χρόνο γίνεται όξύτερο και πρέπει να βρεθεί λύση. Όπως πληροφορηθήκαμε πάντως ό χωριανός μας Χρήστος Δημοσθ. Άλεξίου, διέθεσε στο Συλλογο 50.000 δρχ. για να γίνουν διάφορες έργασίες στο ύδραγωγείο και κυρίως να προστεθεί κι άλλο νερό στο δίκτυο από τήν παλιά ύδρομάτευση τής «Λεύκας».

Παράλληλα ή Κοινότητα έκανε έγγραφη διαμαρτυρία στο Νομάρχη Ίωαννίνων και Ζητεί τήν άμεση λύση από τήν πολιτεία του τεράστιου αυτού προβλήματος.

Κ.Σ.

Ό Σύλλογός μας έχει προγραμματίσει τή δεντροφύτευση κατά μήκος του δρόμου από τό χωριό μέχρι τόν Άη - Λιά και προς τουτο ζήτησε από τό Δασαρχείο Ίωαννίνων 150 λεύκες 150 ίτιές και 300 καστανιές. Για τό σκοπό αυτό μόλις μās διατεθούν τὰ παραπάνω δέντρα, ό Σύλλογος θα πραγματοποιήσει εκδρομή τών μελών στο χωριό, για να γίνη τό φύτεμά τους.

Κ.Σ.

Με μεγάλη μας ικανοποίηση διαπιστώνουμε πως ή ύλη του Περιοδικού μας εκτός από τό ότι διαβάζεται με ενδιαφέρον από πολλούς. Ήπειρώτες αλλά και γεμίζει πολλές φορές τις σελίδες πολλών άλλων περιοδικών και έφημερίδων του τόπου μας. Έτσι στα «ΤΖΟΥΜΕΡΚΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ» μηνιαία έκδοση που εκδίδεται στην Άθήνα, δημοσιεύεται αυτούσια ή εργασία του Κ. Άναστασίου «Ο ΠΛΑΤΑΝΟΣ ΤΟΥ ΖΑΧΑΡΗ». Ήταν κάτι που μās χαροποίησε ιδιαίτερα.

Κ.Σ.

Τό 1981 χαρακτηρίστηκε χρονιά τών πυρκαϊών για όλη τήν Έλλάδα. Και πραγματικά ήταν άφθυ πολλές μεγάλες φωτιές γάζωσαν όλη τή χώρα. Και τό χωριό μας λοιπόν δεν μπορούσε να μη ακολουθήσει τὰ σημεία τών καιρών και σ'αυτό τόν τομέα.

Ἔτσι κάποιο μεσημέρι τοῦ Αὐγούστου ἀκούστηκε τρομαγμένη ἡ φωνή τοῦ τηλεφωνητῆ ἀπὸ τὰ μεγάφωνα τῆς πλατείας: «Βοήθεια χωριανοὶ τρέξετε πιάσαμε φωτιά».

Ἄμέσως ὅλος ὁ κόσμος ἔτρεξε στὴν πλατεία. Πραγματὰ καίγονταν ὁ Κάμπος.

Γρήγορα μὲ ὅ,τι μπορούσαν ὤρμησαν στὸ μέρος τῆς φωτιᾶς ποὺ ἀπλωνόταν ἀπειλητικὰ καὶ ὕστερα ἀπὸ λίγη ὥρα ἡ φωτιά σβήστηκε. Βοήθησε βέβαια πολὺ καὶ τὸ Λαγκάδι τοῦ κάμπου ποὺ ἐμπόδισε τὴν ἐπέκταση τῆς φωτιᾶς.

Ἔτσι ἡ δοκιμασία ἐκείνη ποὺ προῆλθε ἀπὸ τὴν ἀπερισκεψία μιᾶς γριᾶς χωριανῆς μας, εὐτυχῶς πέρασε ἀνώδυνα γιὰ τὸν τόπο.

Κ. Σ.

Πολὺ καλὰ πῆγε ἡ χρονιά φέτος γι'αὐτοὺς ποὺ συνεχίζουν ἀκόμα νὰ καλλιεργοῦν τ' ἀμπέλια τους. Τὰ σφύλλια ἦταν ἀρκετὰ καὶ πρὸ παντός δὲν χάλασαν. Καλὸ λοιπὸν καὶ τὸ κρασί ποὺ θὰ βγεῖ, ἂν κρῖνουμε κιόλας ἀπ' τὸ μούστο ποὺ ἤπιαμε τώρα ποὺ πῆγαμε στὸ χωριό γιὰ τίς Ἐκλογές. Συμφωνεῖ σ' αὐτὸ καὶ ὁ γνωστὸς πότης τοῦ χωριοῦ μας ὁ Βασίλης Τσοῦρης ποὺ ρωτήθηκε σχετικὰ.

Κ. Σ.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΤΗΛΗ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ:

1. Γιάννης Δ. Αναστασίου	κορίτσι
2. Γιάννης Δ. Αντωνίου	αγόρι
3. Γιώργος Ι. Κόκκινος	κορίτσι
4. Νίκος Ι. Γέροντας	αγόρι
5. Σάκης Πατσιούρας	κορίτσι
6. Χρυσούλα Πραμαντιώτη - Τσούπρου	Κορίτσι
7. Ντίνα Γιωτάκη και Γιάννης Πραμαντιώτης	αγόρι
8. Λαμπρινή Τριάντου - Στάμου	Κορίτσι

ΓΑΜΟΙ:

1. Ό Σωτήρης Δ. Τζουβάρας με την Μαρία Γιαννούλα από την "Αγναντα
2. Η Πόπη Κ. Αναστασίου με τον Τάσο Σουσόπουλο από τα Κάτω Σουδενά
3. Η Γιαννούλα Σ.Νότη με τον Κώστα Αλεξανδρόπουλο από την Αθήνα.

ΘΑΝΑΤΟΙ:

1. Στις 2 - 9 - 81 πέθανε η Μαρία Ι. Πατσιούρα (Γιάνν' Τόληνα) σε ηλικία 97 χρονών και τάφηκε στο χωριό.
2. Στις 17 - 10 - 81 πέθανε ο Χρήστος Νίκου σε ηλικία 83 χρονών και τάφηκε στο χωριό

ΕΠΙΤΥΧΟΝΤΕΣ ΣΤΙΣ ΑΝΩΤΑΤΕΣ & ΑΝΩΤΕΡΕΣ ΣΧΟΛΕΣ

Έλενη Α. Σιώτου	Χημικό Ίωαννίνων
Βάσω Χ. Βλάχα	Ίατρική Ίωαννίνων
Ευαγγελία Β. Δήμου	Άκαδημία Ίωαννίνων
Βάσω Γ. Γέροντα	Βιομηκη Θεσ)κης
Σοφία Ν. Τόλη	Γαλλική Φιλολ. Θεσ)κης
Γιώργος Ν. Αντωνίου	Πολ. Μηχανικων Θράκης
Κατερίνα Κ. Τριάντου	ΚΑΤΕΕ Παραϊτρικων